

Semestr V: XX – lecie międzywojenne

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE (NURT KLASYCZNY)

1. Dwudziestolecie międzywojenne – kryzys i schyłek nowoczesności.
 - Ramy czasowe epoki.
 - Najważniejszych cechy epoki.
 - Sytuacja polityczna Europy po I wojnie światowej.
2. Fantastyka i baśniowość w malarstwie M. Chagalla (*Ja i miasteczko*).
3. *Najistotniejszy, najzdrowszy, najtęższy obraz przedwiośnia...* Inicjacje Cezarego Baryki.
 - Geneza *Przedwiośnia*.
 - Proces dojrzewania bohatera i wydarzenia historyczne.
 - Losy Cezarego Baryki jako uniwersalny obraz dojrzewania człowieka.
4. *Krew płynęła [...] jako rzeka wieloramienna...* Rewolucja i jej skutki.
 - Obraz rewolucji w powieści w *Przedwiośniu*.
5. *Polsce trzeba na gwałt wielkiej idei!* Projekty odrodzonego państwa.
 - Wizje odrodzonej Polski w *Przedwiośniu* Żeromskiego.
6. *Wszystko tu było na swoim miejscu...* Żeromski wobec narodowych mitów.
 - Szlacheckie gniazdo - środowisko Nawłoci.
7. *Jeszcze nie widział w swym życiu takiego zjawiska jak ten entuzjazm Polaków...* Powieść Żeromskiego w ekranizacji Bajona (*Przedwiośnie* w reż. F. Bajona) .
 - Powieść a jej wersja filmowa.
8. *A wiosną – niechaj wiosną, nie Polskę zobaczę...* Poeci Skamandra wobec historii.
 - Program poetycki skamandrytów.
 - Poeci Skamandra (J. Tuwim, J. Lechoń).
 - J. Tuwim *Do krytyków* , J. Lechoń *Herostrates*.
9. *Trzeba kochać po majowemu...* Kult życia w poezji Juliana Tuwima.
 - Witalizm i biologizm w poezji Tuwima.
 - J. Tuwim *Przemiany* , *Trudy majowe* .
10. *Jak paryska Nike z Samotraki...* Poetki dwudziestolecia międzywojennego o miłości.
 - Poezja miłosna dwudziestolecia międzywojennego.
 - M. Pawlikowska-Jasnorzewska *Miłość* , *Nike* , *La précieuse* , *Listy*).
11. *Jakaś granica, za którą nie wolno przejść...* Problematyka moralna *Granicy*.
 - Geneza powieści.
 - Wybory i decyzje Zenona Ziembiewicza.
 - Moralność bohaterów.
 - Znaczenie tytułu powieści.
12. *Sufit, który dla innych był podłogą...* Problematyka społeczna w *Granicy*.
 - Granice materialne i socjalne w powieści.
13. *Kładka przez ową przepaść...* Starość i śmierć w literaturze międzywojnia.
 - Obrazy starości kobiety
 - Portrety kobiet *Granicy*
 - Literackie obrazy śmierci
 - Tekst kultury: K. Krzyżanowski *Portret Pelagii Witosławskiej*.
14. *I stały się maliny narzędziem pieśczoły...* Miłość w wierszach Leśmiana.
 - Wizja miłości w wierszach Leśmiana.
 - Refleksje o przemijaniu i nietrwałości ludzkiego życia w poezji Leśmiana.

- B. Leśmian [*W malinowym chruśniaku...*]
- Tekst kultury: M. Chagall *Kochankowie w bzie*.
- 15. *Zabóstwo się cudacznie...* Poetyckie (i nie tylko) sposoby poszerzania języka.
 - Zasady tworzenia neologizmów.
 - Neologizmy Leśmiana.
 - B. Leśmian *Ballada bezludna*, *Topielec*.
- 16. *Ani słowa, ani jednego ludzkiego słowa...* Intencja i etykieta językowa.
 - Lokucja, illokucja i prelokucja.
 - Rodzaje aktów mowy.
 - Etykieta językowa.
 - Warunki skuteczności aktu mowy.

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – AWANGARDA

1. Dwudziestolecie międzywojenne – czas awangardy.
 - Gospodarka i technika dwudziestolecia.
 - Nowe środki masowej komunikacji dwudziestolecia.
 - Nowa sztuka dwudziestolecia.
2. *W górach jest wszystko co kocham...* Krajobraz górski w poezji XX wieku.
 - Język i obrazowanie charakterystyczne dla poetów awangardowych dwudziestolecia międzywojennego
 - J. Przyboś *Z Tatr*.
3. Główne nurty w filozofii i malarstwie dwudziestolecia międzywojennego.
4. Połowiczny i niezdecydowany charakter... Obraz nowoczesnego miasta - B. Schulz *Ulica Krokodyli*.
 - Antyurbanizm, dehumanizacja człowieka w nowoczesnym mieście.
5. *Dywan żywy, który [...] rozpadał się w ruchome kwiaty...* Mityzacja rzeczywistości w prozie Schulza - B. Schulz *Ptaki*.
 - Mityczny świat dzieciństwa .
 - Elementy fantastyczne w opowiadaniu.
6. *Pupa – łydka – gęba...* Opowieść o człowieku w metaforach ciała.
 - Gombrowiczowska refleksja o człowieku w *Ferdydurke*.
 - Wtłoczenie w formę w *Ferdydurke* .
 - Metafory ciała w *Ferdydurke*.
7. *Zniża się wieczór świata tego...* Katastrofizm w poezji.
 - Poetycki zapis nadchodzącej apokalipsy w poezji J. Czechowicza.
 - J. Czechowicz, *Żal*.
8. *Wędrówka po tematach, motywach i formach awangardy*.
 - Nowa rzeczywistość polityczna.
 - Nowa rzeczywistość społeczna .
 - Nowa psychologia .
 - Nowoczesne formy techniczne – nowoczesność artystyczna.